

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p> <p>Mejzelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: M a g y a r K á z m é r.</p> <p>Felölős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak:</p> <p>HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K</p> <p>VIDÉKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fillér. Nyílttér soronként 80 fillér.</p>
---	---	--

Szomorú tudnivalók.†)

Husz hónapi harcéri működésem alatt sokszor tapasztaltam, hogy mily kétségbeesztő, milyen fájó a megszorodott hozzátartozók számára az, ha szerettüket, vagy szeretteiket, kik a harcteren haltak mindnyájunk javáért, hazánk további évezredes tentmaradásáért, diósőségéért hősi halált, nem tudják visszahozni, hazaszállítani az édes hazai földbe, hogy otthon a szülőföld akácok, csendes temetőjébe fektessék pihenőre, a nagy harcok után.

Ennek pedig oka legtöbbször az, hogy nem tudják: hova forduljanak, kit keressenek fel, aki utbaigazítja őket, aki bármikor, szomoruan bár, de teljes szolgálat készséggel áll a szerettüket kereső megszorodott hozzátartozók rendelkezésére. Ez a tábori lelkes.

Ha valaki tud valamit az esetről, akkor Ő tud. Hiszen sokan közülök a háború kezdetétől együtt szenvednek a már huszonkét év men-

†) A „Tolnai Reformátusok Lapja”-ból veszünk ki ezt a minden szülő, testvér és rokon számára megbecsülhetetlenül tanulságos cikket **Okos Gyula** (csényi ref. lelkész 22 hónap óta a hadbanvonult seregnél működő tábori pap kitűnő tollából).

alculásokkal megújított csapattal. Mig a csapattiszt ugyszólván csak a szakaszában, vagy századában levő embereit ismeri, a tábori lelkész istentiszteletek, urvacsoara osztás alkalmával, az útközet előtt a harcainduláskor, később a segély helyen valószínűleg minden katonával találkozik, s amelynyire lehet, igyekszik is őket megismerni. Az anyakönyvezésnél pedig fel kell tüntetnie, amely pontosan csak lehet, azt a helyet, ahol az illető elesett, s fel is jegyzi azt magának magánjegyzeteibe is mind.

A harcteren a következőképen történik az eltemetés.

Útközet után, vagy ha szünik egy kissé az ágyú- és puskatűz, az utászok (pionierek) s az egészségügyi katonák (szanitészek), ha csak lehet egyes, ha erre idő nincs, vagy a front mögött a hosszú mozgás veszedelmes, 10—20, nehá 40—50 elesett hős számára nagy közös sirt ásna. A temetések 70—80 százaléka azonban egyes, legfeljebb kettes sirta történik. A tömegsirtánál is úgy helyezik el az eseteket, hogy a keresztben levő táblácskán jobbról-balra olvasva a hányadik helyen a neve áll, Ő is ugyanazon he-

lyen fekdjék a közös sirtban.

Háboru elején többször voltunk kénytelenek 5—6—10 hőst közös sirtba tenni, de már a Kárpátokban is elvéve akadt tömegsirtunk, úgy hogy ezredünk nál 1915 június 2—3-án temettünk Hruszovnál, Galiciában utoljára tömegsirtba. Azóta mindenik hősünk külön sirt kapott. A sirtba ruhástól, köpenyestől tesszük le elesett bajtársunkat. Szemfedője, koporsója a sátorlap csupán. Erre hányják rá a földet behantoló katonák. Egyszerű deszkakoporsóba csak igen ritkán temetünk. Sajátoságos... Azok holtteste, kiknek koporsójuk csak a sátorlap volt, még 6, 8, 10 hónap után is, ha sirtjukat felbontják, ugyszólván teljesen felismerhetők, oszlásnak alig indulnak, mig a koporsóban elhelyezettek, 2—3 hónap múlva teljes oszlásnak indulnak. Mindenk sirtjához keresztet szűnk. Ezt tiszteletbe tartja barát, ellenség egyaránt. Nevét 8—10 hónap óta mindenkinek beegetik a keresztben levő táblácskára. Valami szerető gondnal, szelid kegyelettel ápolják aztán a katonák elesett bajtársaik sirtját. Gyönyörű gyephanttal övezik körül. Fehér nyírfakerítés képezi a rácsozatot, s virág

TÁRCA.

Bácsalmási lakodalom.

Irtá: Magyar Kázmér.

— 1916. június 21.

Lakodalom Bácsalmáson! Milyen sok és fényes látnivalóság s egyéb élvezet gondolatára tal a vágyakozáshoz e két szó hallattára!

Máskor a régi, nem a tul régi, csak a háboru előtti esztendőkbén 500-on felüli volt a meghívottak száma. A nagyvendéglő konyháját, étkész helyiségét bérelték ki a sokadalom számára... Két borju, egy üsző, 70--80 tyuk sirtata a lakodalom vígasságát akkor a család részéről. Hát még a lakodalmi ajándékok! A *blézereknek*, a rezes bandának fizettek 100 koronát és engedélyeztek kétszeri tányérozást, ami 400—500 koronát jövedelmezett a trombitás honfiaknak...

És ma?!...

Ma meghívót nem küldöztek szét; a családot hívták csak egybe, a legközelebb állókat. Külső fény, külső pompa, ragyogás hiányzik a lakodalomból. A megjelen-

tek ruházkodása, viselkedése a *helyzethez* igazodik szorosan és híven.

A helyzethez, igen. A néplék hangulata ad irányt és szabást az egész lakodalomnak. Nem úgy, mint a fővárosban. Nem bizony.

Az ország állapota, benne a nép lelkiállapota: gyászos manapság. Az öröm, a vígasság alkalmára a tisztes menyegző szabásán ez tükröződik teljes nyíltsággal és leplezetlen őszinteséggel s mondjuk ki magyaránt: nyílt *becsületességgel*.

A becsület és a lélek hangulata követeli, hogy ha ezt a családi ünnepélyt, a lakodalmat már meg *keil* tartani, hát legyen megtartva lényeg szerint, legyen megtartva a helyzethez illő komolysággal és költségek közepe... .

Elnézem az anyakönyveshez, onnan a szentegyházhoz vonuló lakodalmi menetet.

2—3—1—1—2—3, az asszonyi rendből, — viszont 2—2—3—2—3 a férfiak részéről. Semmi és senki több. Vagyis szavak szerint: két hajdon leányzó, utána három halad egymás nyomában, fekete, egyszerű ruházatban, majd meg egy kis leányka lépdel mögöttük piros szoknyában,

sárga kabátkában *rozmaring ággal* a kezében, — a menyasszony következik most sima feketében, fehér virágos fejéke jelzi a menyasszonyi mivoltját; két asszony követi, ezek után három zárja be az asszonyok sorát. Csupa fekete a ruha, csupa egyszerűség, csupa méltóság, ami szabálytalan, imbolygó soraitak jelzi. Kis vartatva a férfiak vonulnak utánuk, tizenketten sorakoznak mögöttük 5 sorba zárkózva. A tizenket férfi közül egy van világosabb szürke ruhában, tizenegy a sötét, egyszerű barna és fekete ruháját ölti föl... Zene nincs, kocsni nincs; semmi sincs; tánc vigalom se lesz otthon az esküvő után, csak beszélgetés.

Megdöbben az ember szíve és a lelek, hogy hol a „selyem suhogó,” a „bárszony rokolya,” a puccos viganó hol maradt az asszonyi és a leányi rendnél? Hova lett a legények tömört rendje, hova tüntek a virágos pálcák, a cifra kulacsok, az enyelgő udvarlók a régi időkben?! Fölveti a kérdést az aggodó lélek, hogy tönkre ment-e a gazdag Bácska eme dus falujában a lakosság zöme, a pompa hajhászó lakodalmi nép?! A lovak, fogatok ha harcban vonultak is, ha a jáncos fiatalság a lö-

Ára vasárnap: 14 fillér, hétköznap: 6 fillér.

mindig nyílik a sirokon. Mikor milyen diszlik a természetben... ibolya... gyöngyvirág... Mindjárt ott van az a drága sirokon, halmokon... A legtöbb mellé odakerül 4 kis fenyőfa csemete is.

Ezek a sírok mind az ezred körletén belül vannak, ho naponta siketítőn bugnak a gránátok, szállnak, repülnek százezerszáma a gyilkos kis ólomfecskek, mégis őszintén mondhatom, a legtöbb község eljöhete kegyeletet tanulni, hogy mint kell rendbetartani a temetőt, pedig itt sokszor vért kerül, vért kóstál a sír rendezése. Pár hónap óta az ezredlelkészek kataszteri ívhez hasonló íveket, helyszíni rajzokat is vezetnek, illetve készítenek az ezred körletén belül levő sírokról, úgy hogy ma már lehetetlen az, ami a háború elején sajnos, gyakori volt, hogy alig tudtak valamit igen sokak nyughelyéről.

Ha valaki tehát a harctéren elhalt, elesett hozzátartozója sírja után akar tudakozni, írjon legelőször az illető ezred „Tábori Lelkészi Hivatalának”, ho az ő megboldogultja szolgált. Az mindegy, ha nem is olyan vallású a tábori lelkész, mint amilyen az elesett volt. Válaszol az, ad az utbaigazítást mind szívesen. Ha az útközetben oly súlyos sebet kapott, hogy még a rajvonalban kilehelte nemes lelkét, vagy sebével még a zászlóját, vagy ezred segély helyekig eljutott s ott szenvedett ki, akkor az ezred lelkészének kellett eltemetni, el anyakönyvelni. Akkor neki tudni kell róla. Ha sebével elke-rült a „Dandár” vagy „Hadosztály Egészségügyi Intézetekbe” (Brigád vagy Divisions Sanitäts Anstalt), minden ily intézetnél szintén van tábori lelkész. Ez esetben az ezred lelkésztől azt kell megtudni, hogy az útközet napján hányas számu „Dandár” vagy „Hadosztály Egészségügyi Intézetbe” szállították a sebesülteket. Ekkor írni kell a megnevezett számu intézet „Tá-

bori Lelkészi Hivatalának”, az aztán megírja, hogy ott halt-e meg a kérdezett, vagy onnan mikor szállították el valamelyik „Tábori kórházba”.

Minden tábori kórházban szintén van tábori lelkész. Ha idáig jutott a sebesült, az itt levő tábori lelkész már pontosan megtudja mondani, hogy innen a tábori kórházból, melyik „Beteg Gyűjtő Állomásra”, vagy „Tartalék Kórházba” továbbították.

Ha pedig már nem gyűjtő állomásra, vagy tartalék kórházba jutott az illető, akkor a hadtápvonalat átlépi s ott már minden sebesült, vagy beteg sorsa felől igen könnyű tudomást, felvilágosítást szerezni. Hiszen ezek a helyek már a szívonaltól legalább is 40–50 km.-nyi távolságra vannak. Itt már rendes, pontos kórházi igazgatás működik, nyugodtan, hivatása magaslátán állva. Hogy a fronton levő segély és kötöző helyeken ez nem így van s ott nem ily ellátást, kezelést, gondozást kap a sebesült, sajnos, az nagyon s „fájjon” természetesen. Ott a „kórházi” rendet, a „sebbekezelést” bizony az ellenséges gránátok, sőt sokszor a puskatűz is igazgatja s temetéseknél soha se kell nekünk „disztűz” adásról gondoskodni. Elvégi azt az ellenség mindig, ha közzönet nincs is benne.

O. Gy.

Az új adójavaslatok.

A kormány a képviselőház egyik legutóbbi ülésén beterjesztette az új adójavaslatokat, amelyek, mint minden újabb közteher, igen nagy mértékben befolyásolni fogják a magyar közgazdasági, kereskedelmi és ipari élet jövő fejlődését és így igen természetes, hogy megérdemlik azt, hogy bővebben foglalkozzunk velök.

Az adója vaslatokban mindenesetre keresztülvonul egy generális elv, amelyet örömmel kell üdvözlőnk, mert hiszen a legliberálisabb elvek egyikét

vészárókba vonuit is, hol marad az itthon levők gazdag festői viselete, hol a *háborús jöletnek* a számtalan jelvénye, hol a *személy gyönyörködtető* viselet az asszonyi rendnél???

A főváros tulzásaitól felkorbácsolt idegzeti embereknél vegyes: de főlemelő hatást idéz elő ez a bácsalmási lakodalmi látomány. Látom az *igazságot*. Látom az *életet*. Elvezem a *vigasztalást*...

Mit tagadjam? A fővárosban kétségbe ejt a fölszínesség, a tetszeni vágyás, az üres fennhőzadás, amit az asszonyok ruhában, ékszerekben, lakodalmi felvonulásokban, ünnepi alkalmakkor az utcákon véghez visznek; fölkorbácsolja izlésünket a kirakatok fényessége, ragyogása, hívságos külseje akkor, amikor a családok számai, ezrei, százezrei véreznek a harcmezőkön, otthonukban, a tűzheleken... S mindezzel ellentétben megnyugvással látjuk, hogy a nép leike a külső hajszának, csábításnak, ugratásnak ellentáll: megmarad a kétszerkettő igazságánál, megmarad izlésének becsületességénél...

A szemnek ez valóban kedves, mert a lelek aggodalmat csitítja. De többet is tesz. És ez a többet az, ami a lényeg. A

jövő szempontjait szolgálja a látvány, a jövő felé int, kiált biztatólag. Kialija hangosan felénk ezeket:

— Magyarok halljátok! A jelen örgöngése, mely divatban, léhaságban, tombolásban felül mul minden eddig eltelt időket: pillanatnyi és átmeneti örület lesz ám csak! Az izlés éretlensége helyhez kötött és átmeneti csupán. Csak ott tombol és táncol a főváros utcáin, ahol a felületesség és a nemzetköziség füllesztő melege a kavarodás melegágyát szolgáltatja. Csak a falu, a nép komoly. Komoly és méltóságos. Izlése, fölfogása a *helyzethez igazodik*. Ha is. És nem tud elhatolni moza a rombolás, noha tán a vagyonosodás révén eljutására aggódva gondolhatnánk is. Nem és szászorta nem! A nép, a magyar föld, a magyar ég áldásait nevelő, áldásait élvező nép nem *akar* a divattal haladni, nem kíván és nem fog behódolni az örület áramlatainak, nem, mert megakarja és meg fogja őrizni emlékének tisztaságát, befogadó és ellentálló erőt a jövő nagy küzdelmei, nagy feladatai számára, melyek felől a város *beszél*; de melyet a falu és a földműves *valóra váltani* akar s valóra váltani fog is. Nagy nemzeti hivatása, rendeltetése ez!

a progresszivitást igyekeznék keresztül vinni, ha nem is a szónak legszigorubb érteimében.

Mindenesetre látjuk a kormány adójavaslaibaiban elsősorban azt a törekvést, hogy azok, akik a háború folyamán meggazdagodtak, de általában a jobbmodu emberek, viseljenek a közterhekből nemcsak aránylagosan, hanem ténylegesen is nagyobb részt, viseljenek, mint a szegény, egyik napról a másikra élő emberek.

Elsősorban teljesen jogosnak találjuk a vagyoadót. Akinek vagyona van, aki tehát éppen vagyona miatt, mint ember, kevesebb produktív munkát végez az állam és a közönség javára, az vagyonából adjon hozzá az állam költségeihez. Hiszen sem a jövedelemnek, sem a keresetnek, vagy bármiféle nyereségnek a megadóztatása nem oly jogos, mint a vagyoné. A vicclapok régi alakja, akinek egyetlen munkája a kuponok vágása, valóban kététe hozzájárulni a legnagyobb mértékben az állam munkájához, különösen ma, amikor minden emberre, minden legsekélyebb erkölcsi és anyagi erőtomra is szükség van.

Ugyanilyen helyesnek tartjuk a jövedelem adót is. A jövedelem alatt természetesen nem a keze munkájából, vagy szellemi foglalkozásából élő ember keresetét értjük, hanem ismét azt a pénzt, ami a pénz forgatása, a pénz működése révén jut valakinek a birtokába. Ez is kisebb értékű egyéni munka, mint akár a kézimunka, vagy szellemi foglalkozás. Ennek is jogos tehát a megadóztatása erősebben, mint a kereseté.

Végül a harmadik újfajta adó a hadi nyereség adó. Itt azután valóban nem kell álláspontunkat magyarázunk, körülírunk. Nincs az országban senki, aki ne mondani nyugodt lélekkel, hogy azokat az embereket, vagy vállalatokat, akiknek ez a háború a legkínzóbb konjunkturát jelentette — és sokan vannak ilyenek — meg lehet adóztatni. Hiszen a háború sok nyomorat, szenvedést ezek valóban nem okoztak. Nem azt állítjuk, hogy e vállalatok vagy magánügyének nem járultak hozzá a diadalokhoz. Sőt! — Hiszen az ő munkájukra valóban szükség volt. De ha a háború révén hozzájutottak olyan nyereségekhez, amelyekben anélkül nem részesültek volna, akkor teljesen jogos az állam és a közönség követelése, hogy a növekedett nyereségből juttassanak az államnak is.

A közterhek természetesen a háború után igen jelentékenyen fognak növekedni. Az államnak sok helyre-pótolni valója van, a háború költségei rengeteg olyan összeget emésztettek fel, amelyeket produktíve lehetett volna befektetni és ezeket az összegeket a háború után pótolni kell.

Már Helfferich megmondotta annak idején a német parlamentben, hogy nem szabad a hadikárpótlásra bazirozunk a viszonyok rendezését. Ahogy a háború a magunk erejéből küzdöttük végig, ahogy a háboruban megállta a helyét a magyar gazdasági szerveztség, ugyanugy kell megte-

remtenünk a magunk erejéből a békés és rendes helyzetet is.

Ezért van szükség az új adókra és ezért járulunk hozzá készséggel gazdasági szempontból is az új adójavaslatokhoz.

Vajda László végrendelete.

A Bécsben elhunyt, nagykörösí születe, kiváló orvos, Vajda László, — mint mult lapszámunkban jeleztük — egész vagyonát köznevelődési és legnagyobb részben nagykörösí kulturális célokra hagyta. Mondhatni milliós hagyományról van szó, mely elsősorban városunkat illeti; kívánatosnak tartjuk azért, hogy a nyilvánosságot mar most tájékoztassuk az érdekes és jelentős végrendelet lényege felől, melyet igazi formába öltöztetni a végrendeleti végrehajtók által készítenő *alapidó levél* lesz hivatva. Tesszük pedig e tájékoztatást azon fordítás alapján, mely az eredeti okmány alapján készült s melyből, — mint a nyilvánosságot illető — kiemeljük a következőket:

„Egész vagyonom s birókom — miután a lent megnevezendő személyek is befejezik életpályájukat, vagy esetleg másképp lesznek elítélva, — szolgáljon a tudomány és tudás előmozdítására és közvetlenül a népjólétre akként, hogy ezeknek kamatai megfelelő részarádékban, ösztöndíjakban annak a férfinak vagy annak a nőnek adassanak oda, aki magát kötelezi, hogy valamely meghatározott tudományos, illetőleg hivatásbeli, vagy kereseti cél után annak legfelsőbb kifejlődési fokáig törekszik és nyomos, alapos ismereteket szerez ezekben, hogy azután ezeket, ha nem is mint legkiválóbb, de mégis mint a világ-szintjén álló szakember értékesítse az emberiség hasznára és javára.

Egy-egy ilyen ösztöndíjra jogot formálhatnak némi különbség nélkül szülővárosomnak, Nagykörosnek, s mostani lakóhelyemnek Bécsnek gyermekei: 5:1 arányban, rokonoknak, kivált hozzám hasonló nevűeknek, ha ilyenek még vannak és jelentkeznek, előnyük legyen. Minden haszonélvező köteleze magát, ha élte 40. évig gyermektelenül maradt és évi bevétele a 40. életévétől annak tiszteresét érte el, amit valamikor évi ösztöndíjjal kapott ebből az alapból, hogy felerészben és kamat nélkül visszatéríti ezen alapnak.

Az összeg, melyet az ösztöndíjas az én nem mértékadó számításom szerint kaphat, évi két és négyezer korona között ingadozhat, általában irányozódjék a miveledés célja és helye szerint. Ez a cél lehet az ugynevezett szellemi munkatérben, aminőt ma a főiskolák képviselnek, illetőleg közvetítettek, de ne zárassanak ki a kereskedelmi és iparszakok sem.

E szerint változik az alapítványért folyamodónak kiindulópontja, illetőleg előképzettségi foka; egyszer a népiszkolai, más-szor a középiskolai képzettségűvel egyez-nék.

Az adományozást szülővárosom gyakorolja az ottani ref. gimnázium tanári karának bevelonásával, amely tanári kar mindenekelőtt van abban a helyzetben, hogy megállapítsa a folyamodóknak esetleges rokonsági viszonyát az alapítványtévőhöz, minden hatodik esetben a választás Bécs városára esik.

Az ösztöndíjasnak tanulmánybeli előmeneteléről az ellenőrzést gyakorolja a nyilvános oktatástígyi felsőbbiség, illetőleg Magyarországon az a ref. püspökség, amely alá Nagyköros tartozik.

Itt következik 4 weni lakosnak hagyományozott — s a nekik hagyott, életfogytáig, illetve „a róluk másképen való gondoskodás (ellátás) időpontjának bekövetkeztéig” járó összegnek, összesen 8420 kor. évjáradéknak a felsorolása és vagyoni állapotának feltüntetése, mely első betekintésre is — öt bécsi ház, bécsi telkek, sok-sok készpénz 24 hold hangácsi föld — igen jelentékenynek mondható. Ezek után így folytatja:

a., egy tanya házzal és körülb. 24 kat. hold földdel mellette

b., pénz a városi takarékbán körülb. 72 ezer kor., illetőleg 64 ezer kor. pénz és 8 ezer 1915. évi hadikölcsön.

A Bécsben levő értékek főleg pénzjövödelmükkel az említett időleges megszorításokkal alapítványi célra szolgálnak, míg a Nagykörosön levő fekvőség természetben tanyai iskolának használtassék, esetleg a már atyám nevére: Vajda László ügyvéd nevére szóló alapítvány jövödelme is a tervezett iskola fenntartására, illetőleg felszerelésére szolgáljon.

Mindezen alapítványoknak neve ez legyen: „Vajda László nagykörosí ügyvéd hasonló nevű bécsi orvos fiának alapítványa”.

— Ezenkívül külön jutaék legyen Debrecenben megnyitandó orvosi fakultás javára mindenem, ami orvosi, a nagykörosí gimnázium javára könyv és orvosi szerez-székényem a rendelésőzobámban, még pedig költségmentesen.

A magyar nemzeti muzeumé legyen atyámnak az 1848. nemzeti felkelés idején katonai kormányzóvá kinevező okmányá Kossuth tájétkpipájával, végül a Zichytör, mely hasonlóan abból az időből való és mely tulajdonosát állítólag hadijogon kivégezték.

Ha nem felelne meg a muzeumnak, akkor szülővárosom Nagyköros lép örökös gyanánt a helyére.

Most éljetez mindannyian boldogul.*

A záradékban elrendeli, hogy „Nagykörosön temessenek el egyszerűen” és végrendeleti végrehajtóként megnevezi dr. Schulhof bécsi ügyvédet, Károlyi Árpád dr. bécsi oszt. tanácsost és dr. Magyar Ambrus nagykörosí kir. közjegyzőt.

*

Ezek az érdekes végrendelet főbb pontjai: Adja Isten, hogy a hagyományozó végakarátában óhajtozott köznevelődési cél gyümölcsözöden szolgálhassa a nagy alapítvány városunk és hazánk javára!

Messze, messze idegenből...

— Levél a szerkesztőhöz. —

Érdekes, tanulságos sorokat kaptunk a hegyes Krajnából, melynek cserjés, füves dolinait most magyar fiuk kemény bakancsa tapossa. *Körös Károly* önkéntes tizedes, főgimnáziumunknak imént végzett derék növendéke, — dr. Körös József postatisztünk testvéröccse — küldi e vonzó leírást. *Nem harctéri eseményeket* tárgyal, hadi titkot, érdeket nem érint s így bátran közölhetjük, mint tehetséges fiatal ember

látó szemével felfogott, érdekes leírását nagykörosí fiaink tábóri életének — messze, messze idegenben . . .

Olvassák el e közvetlen sorokat a kedves szülők, rokonok, barátok és áldozagnak néhány percnyi rágonolást, egy-egy szerető sóhajt a derék fiuknak, kik általunk üdvözlik hozzátartozóikat:

„Igen Tisztelet Szerkesztő Ur!

Bocsánatot kérek, hogy Önt nagy elfoglaltsága dacára is zavarni bátorokodunk, de tessék elhinni, hogy jól esik az embernek néha-néha haza gondolni egy kicsit, mert bizony sokszor és sokat gondolunk haza.

Ma ép vasárnap van! Ezért is, de mivel az eső is esik, van egy kevés időm arra, hogy az itteni sorsunkról valamicskét írjak haza. Teszem pedig ezt a századunknál levő földieim kérésére, meg azért is, mivel úgy hiszem, hogy önöket is fogja érdekelni.

Most itt vagyunk Batsch-ban. Ez a község Krajnában az Adelsberg-i kerületben van. Itt a körülményekhez képest elég jól érezzük magunkat. A vidék oly gyönyörű, hogy annak szépsége sok mindenért kárpótöl. A község környéke természetesen, mint az egész Krajnáé is, csupa hegy. Óriási hegyek! Elég még fel is nézni a hegy csúcására, hát még teljes felszereléssel megmászni, mert bizony fel kell másznunk rá.

Fent a hegycsúcsokon örökös hó és jég van, itt lent a völgyben ellenben a füge és gránátalmafa nem is tartozik a ritkaságok közé. Az itteni lakosok szlovének, jóravalo, szorgalmas emberek, akik irántunk nagy rokonszenvenvel viselkednek. Igen szívesen és bőbeszédűen társalognának velünk, de az a baj, hogy a körösí ember egy árva szócskát sem ért beszédükből. Természetesen néhányan, akik már voltak az orosz harctéren s ott némileg sajátítottunk el egy kicsit nyelvükből, könnyen megtudjuk magunkat érteni. Nagyon örülnek a mi legújabb győzelmeknek is.

Amint már említettem is, a vidék csupa égbenyülő hegy. A hegyek között tömörked dolina s kisebb-nagyobb barlangocskák van. Ezek a dolinák kisebb-nagyobb teknő alakú mélyedések, két hegy közé beékelve. Mi már nagyon jó ismerősök vagyunk ezzel. S sokat rajvonalazunk s gyakorlatozunk bennük. A különben oly gyönyörű vidéknek természetesen sok hibája is van. A mi vidékeinkhez képest nagyon terméketlen. Csak a burgonya és zab, valamint kevéske kukorica terem. Termő föld csak nagyon kevés van, ellenben az erdő igen sok. Olyan fabőségét, mint itt van, csak Galiciában láttam.

Nagy hibája ennek a vidéknek, hogy nagyon sok a vipera kígyó. Alig mulik el egy nap, hogy legalább egy nehányat agyon ne vernék. A viperákon kívül sokat kellemtlenkednek a scorpíók is. Ha az ember egy-egy sziklát felfordít, mindig talál alatta scorpíót. Tegnap csak én magam is ötöt vertem agyon. Ennek a csípése ugyan nem halálos, de nagyon kellemetlen, mivel annyira feldagad utánna az ember testrésze, hogy legalább is 5 méhnek kellene megszurni egy helyen az illető testrészt, hogy oly nagy daganat keletkezze utánna. Nem is szölok az ágyudörgésről, mely jól ide hall-szik. Fiuméhez, Adelsberghez, Trieszthez, Laibachoz közel vagyunk. Többet már nem is írok! Kérem az alábbiak hozzátartozóit

8675—ki. 1916. szám.

Hirdetmény.

A learatott mezei termékek a vasuti vonal tengelyvonalától számított legalább 95 méter (130 lépés) távolságra hordandók el és csak ott tárolandók, az ennél keskenyebb területtel bírók a learatott termékeket a legrövidebb idő alatt elhordani kötelesek. Ezenkívül szükséges, hogy az összehordott kérék előtt a vasuti vonal felőli részen néhány barázda huzassék a netáni tüzeset tovább terjedésének meggátlására.

A fentemlített övrendszabályok elmulasztása esetén bekövetkezendő tűzkár

alkalmával a károsult a magyar királyi államvasutaktól teljesítendő mindennemű kárpótlástól eselnék.

Nagykörös, 1916 évi jun. 19.

Póka,
polgármester.

Eladó ház.

D. Tóth Sándor III. ker. 129. számú háza, mely áll 4 szoba, konyha, kamra, éléskamra és minden gazdasági épülettel, mintegy 350 n.-öl területű, örök áron eladó. Ugyanott 45—50 hektóliter jöminőségű fehérbor és egy hektóliter szilva pálinkája eladó; értekezni lehet a tulajdonossal. 1-3v

Kovács Zsigmond VI. ker. 196. sz. háza örök áron eladó. All 2 padlós szoba, konyha, kamra és melléképületből; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 1

Szűcs Józsefné VI. ker. 226. sz. háza, mely áll 3 szoba, konyha, kamra és melléképületből — nagy gazdasági udvarral — örök áron eladó; értekezni lehet a fenti tulajdonossal. 3-4v

Nyikos Dániel nyug. tanító IV. ker. Hid-utca 482. sz. háza örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Csinos József IV. ker. 329. sz. háza augusztus 1-re kiadó, esetleg örökáron is eladó. Értekezni lehet levél útján Csinos József ny. org. tanítóval Karancs, Baranya megye. 5-6v

Rusvai Veronának I. ker. 313. sz. háza, mely áll 2 szoba, konyha és külön álló kamrából — Szabó Károly és Cseri Pál szomszédságában — örök áron eladó; továbbá Kocséron levő háza, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, folyosó és mellék épületekből, kert és 3 vécás földdel együtt, szintén örök áron eladó. Értekezni lehet VII. ker. 139. sz. alatt Hegedűs Istvánnal. 7-10v.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-öl területű udvarteréből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyszögöl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, éléskamra, zárt folyosó, aiatuk nagy kettős pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló melléképületből, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyszögöl területű csemege szőlős és 350n.-öl területű jövedelmező gyümölcsös kertből esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy az irodán.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Balázs Antal és neje I. ker. 354. számú, 10 évi adómentes, modern háza, mely áll 3 szoba, üveges folyosó, konyha, éléskamra stb. előnyös feltételek mellett örök áron eladó. Értekezni mentelepi laktanya 93. ajtó sz.

Kiadó ház.

Szoós Imre I. ker. 171. sz. házá-nál egy üzlethelyiség augusztus 1-re kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal. 6-10v.

D. Szűcs Judit urnőnek IV. ker. 112. sz. Patay-iskola szomszédságában levő házá-nál 3 szoba, üveges, pince, melléképületből álló lakrész augusztus esetleg november 1-re kiadó; ugy-szintén a Kecskeméti utcában levő Szűcs Antal-féle ház pedig örök áron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. 3-10v

URÁNIA.

Vasárnap. 1916. június hó 25-én. Vasárnap.
Nagy sláger műsor! Nagy sláger műsor!

A züllés utján

Rendkívül szép társadalmi dráma 4 felvonásban. Főszereplők: VERA VITH és LINK HUGÓ kiváló német művészek.

Szép a baka Vigjáték 1. felv. Főszereplő: ANNA MÜLLER LINKE, (a TÁNCOS MARI főszereplője.) :: ::

Katonák a harctéren Eredeti harctérfelvonatok 2 felvonásban

Helyárok: Páholy I. K. Körszék 80 fill., I. hely 60 f., II. hely 40 f. III. hely 30 f. Középkarzat 50 fillér. Oldalkarzat 40 fillér. Diákjegy az oldalkarzati ülőhelyre a d. u. 5 és 7 órai előadásokra 30 fill.

◀ Az előadások kezdete d. u. 5, 7, és este 9 órakor. ▶

Körszék és páholy számozottak. Az összes jegyek előre válthatók PAPP SÁNDOR kerékpár üzletében.

A fenti kiváló műsorra felhívom a n. é. közönség b. figyelmét, mert oly gyönyörű és nagy művészettel megjátszott társadalmi drámát ez ideig még nem volt alkalmam látni, mint ez, mely a budapesti „Omnia” mozgó-kép palotában óriási sikert aratott.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását tisztelettel kéri a tulajdonos: **Papp Sándor.**

Menetrend

1916 február hó 13-tól.

Szv. 720/732	Gyv. 708	Szv. 714	Szv. 710		Szv. 709	Szv. 715	Gyv. 707	Szv. 717
I-III.	I-II.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	I-II.	I-III.
10 ⁵⁵	8 ²⁵	12 ¹⁵	8 ⁰⁵	≡ ind.	Budapest	érk.	Δ	7 ³⁰
3 ¹²	9 ³¹	2 ⁵⁰	10 ¹⁵	"	Czegléd	"		5 ⁰⁴
3 ⁴³	9 ⁵⁰	3 ¹⁹	10 ²⁸	érk.	Nagykörös	ind.		4 ¹¹
3 ⁴⁵	9 ⁵¹	3 ²³	10 ⁴²	ind.	"	érk.		4 ³²
4 ⁰⁸	10 ⁰⁷	3 ⁴⁶	11 ⁰⁰	érk.	Kecskemét	ind.		4 ¹⁸
5 ²⁰	10 ³⁵	4 ⁵⁵	11 ³²	"	Kiskunfélegyháza	"		3 ²⁶
7 ³²	11 ⁴¹	6 ²¹	1 ¹⁴	"	Szeged	"		1 ⁴²
	2 ⁰⁷	5 ¹⁸		"	Temesvár	"		7 ³²
		2 ³¹		∇	Orsova	"		1 ¹⁵

Hirdessen A „NAGYKÖRÖS. és VIDÉKE”-BEN**Kiadó földek.**

Irházi Pálnak a Csikvárbán Tekes Fercn szomszédságában levő 23 hold tanyás földje; ugyszintén a Feketén a kövér völgye partján, Vladár Lajos festő ur szomszédságában 4 hold földje feléből vagy haszonbérbe is kiadó; értekezni lehet III. ker. 125. sz. alatt a tulajdonossal. 1

Özv. dr. Kiss Sándorné urnőnek a Felsőjáráson az örkényi-ut, csalános dűlőben, 78 köblös, legnagyobb részt kapás földje haszonbérbe kiadó; ugyszintén IV. ker. 114. sz. alatt levő tűzlethezység, lakással együtt kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal. 1

Tancsa István nyársapáti 103 és fél hold földje; a mellette levő 10 hold Gógányi réttel haszonbérbe kiadó; értekezni lehet III. ker. 56. szám alatt. 1-6v.

ifj. Horváth Péternének a Borbási szentkirályi határban levő 34 hold szántó és kaszáló földje több évre haszonbérbe kiadó; értekezni lehet III. ker. 162. szám alatt. 1-3

Nyikos Miklós örökösének az ujkecskei határban 68 kat. hold földjük — F. Szabó Lajos szomszédságában — örök áron eladó; el nem kelés esetén haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Labancz Balázs VII. ker. 46. sz. és Nyikos Gerzson IV. ker. 446. sz. házaiknál. 1-3v

Huszár Gergely Felsőjárás 30 hold tanyás földje V. Faragó Bálint szomszédságában; ugy szintén a Feketén 7 hold Csete József szomszédságában, feléből kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal III. ker. 5. sz. alatt. 1-4v

ifj. Huszár Baláznak a Besnyőben levő 34 kat. hold földje szept. 29-től haszonbérbe kiadó; értekezni lehet vasárnaponként III. ker. 204. sz. alatt. 3-3

30 hold tanyás föld a törteli ludas második dűlőjében — a Dézsi Balázs-féle föld szomszédságában — f. évi Szent-Mihály napjától haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Nagykörsön I. ker. 29. sz. alatt Pesti Pál nyug. tanító ural. 3—3.v.

Özv. Czakó Józsefnének Karán levő 30 hold tanyás föld birtoka — Faragó József és K. Kiss Balázs szomszédságában — szept. 29-től több évre haszonbérbe kiadó; továbbá a Felsőjáráson levő 32 hold tanyás föld birtoka — Kocsis József szomszédságában — szintén több évre kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal VIII. ker. 185. sz. alatt vasárnaponként. 8-10v

Kocsis Istvánnak a Szurdokban, a vasut mellett levő földje több évre haszonbérbe; továbbá a Hangács — a szélmalom szomszédságában — levő földje feléből vagy haszonbérbe kiadók; értekezni lehet a tulajdonossal VIII. ker. 53. sz. alatt. 3-3v

Özv. Gy. Farkas Józsefné aszszonyinak a Temetőhegyben levő, — mintegy 3 hold területű — teljesen jó karban levő szőlő és gyümölcsös ingatlana a rajta levő lakóház s kapás-lakással, kedvező feltételek mellett örökáron eladó. El nem kelés esetén ez ingatlannak folyó évi gyümölcs s szőlőtermése előnyös feltételek mellett eladó. — Ugyancsak nevezettnek a X. ker. 71. számú (főgimnázium mellett) háza, — mely áll 3 szoba, konyha, éléskamra s istállóból, külön udvarral — a folyó évi november hó 1 napjától kezdődőleg több évre, kedvező fizetési feltételek mellett — lakbérletbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonosnak X. ker. 70. szám alatti házával. 6—3.v.

Irházi Ferencnek a Hangács-Szentkirályon levő 21 hold szántó tanyás föld birtoka f. évi Szent-Mihály naptól több évre haszonbérbe kiadó; értekezni lehet V. ker. 100. sz. alatt a tulajdonossal. 7-10v.

K. Pesti Baláznak 50 hold esedi földbirtoka f. év szept. 29-től haszonbérbe kiadó.

Korsós Ferencnek Felsőjáráson 72 hold tanyás szántó földje több évre kiadó; értekezni lehet Gulácsi Józseffel V. ker. 37. sz. és Korsós Ferencel V. ker. 6. sz. alatt. 6-10v.

35 dekás táborig fadobozok kaphatók: SZÉKELY ALBERT könyvkereskedésében.

Eladó föld.

Özv. Pesti Gergelyné 2 hold területű gógányi földje Szűcs Mihály szomszédságában örök áron eladó; értekezni lehet V. ker. 191. sz. alatt a tulajdonossal. 2-4

Becser Istvánnak a Középső-hegyben harmadfél vékás területű szőlője Illés László és Daru Ferenc szomszédságában örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 132. szám alatt.

Feketei határban levő 23 hold szántó és kaszáló föld kedvező fizetés mellett eladó vagy haszonbérbe kiadó; értekezni lehet Glücksmann Mártonnal II. ker. 37. sz. alatt.

Haszonbérlet.

Dr. Kökény Dezsőné tulajdonát képező puszta tetétleni 104 katasztrális hold tanyás birtok a folyó 1916. évi október hó 1-től kezdve haszonbérbe, vagy feles művelésre kiadó. Értekezni lehet dr. Kökény Dezsővel.

Eladó ház és szőlő.

Néhai özv. Mágócsy Józsefné-féle VI. ker. 36. sz. alatt levő, két lakrészből álló ház külön udvarral — a Piac tér mellett az „Iparos-kör“ átellenében, — örökáron eladó; továbbá a Temető-hegyben levő 5 vékás szép, gyümölcsös szőlő, közel a városhoz, szintén örök áron eladó; esetleg feléből kiadó. Értekezni lehet Dalmady Eleknel VI. ker. Encsi-u. 45. sz. alatt.

NEU JAKAB gazdasági gépraktárában a legelőnyösebben beszerezhetők: marokrakó aratógépek, eredeti CORMICK-féle fűkaszaló gép aratókészülékkel ellátva. Acél szénagyűjtők, tárcsás boronák, amerikai 7 kapás lókapák és sok más gazdasági gépek és eszközök.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos IV. Mentovich-utca 357. sz. **Nagykőrös.**

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvillágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern szl- és drojkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készíték.

Esti Ujság!

Budapest legjobb és legfrissebb napilapja minden délután 4 óra-kor érkezik s kapható Nagykörsön

Székely Albert

könyvkereskedésben állandóan.

A legújabb harctéri híreket közli.

ÁRA 6 fillér. :: ::

Vegyesek.

Bánczky Lászlóné a Kecskeméti-u. 43. sz. alatt egy alig használt férfiszabónak való Singer varrógép és egy buzás hambár van eladó. 1

Szigeti Wurga Franciska urhölgnél X. ker. 6. sz. alatt 4 öl száraz erdei tölgyfa van eladó. 1

Négy polgárit végzett leány irodai állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1-3v.

Kalmár Lajos liszt és fűszer üzletében egy fiú tanulónak fizetés-sel felvétetik. Esetleg leány is.

Gépirónó irodába ajánlkozik. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít.

Özv. Kapus Andrásné szappanfőzője Nagykörsön, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző szódáját, I-ső rendű hófehér és II-od rendű sárga mosószappanját stbi a legjutányosabb árban.

30 hektoliter bor és 50 liter pálinka eladó. Értekezni lehet özv. Kovács Imrénével VI. ker. 97. sz. alatt.

Eladó ó-bor és kiadó lakás. HALÁSZ ZSIGMOND urnak a palfájai bánomban szűrt 50 hektoliter legnagyobb részt rizling faj 3-4 éves ó-bora eladó. A sertés piacra dűlő 4 szobás lakóháza pedig kiadó. Értekezni lehet IV. ker. Rákóczi-u. 336. sz. alatt folyt.

Katonáknak a harctérre.

Milliók könyve

egy teljes regény ára 30 fillér.
10 regény 3 korona.

- | | |
|--------------------------------------|--|
| 1. Herceg: A lép utóga. | 6. Pemberton: A katonai kém |
| 2. Somaházy: — Mesék az író-gépről. | 7. Hellet: A Family Hotel. |
| 3. Farkas Pál: Egy önkéntes naplója. | 8. Möller: Az arany — csináló regénye. |
| 4. Doyle: Az üldöző. | 9. Farkas Pál: Az ütég. |
| 5. Mikszáth: Galamb a hallókában. | 10. Feuille: Egy szegény ifjú története. |

A tíz regényt borítékban a harctérre küldi bérmentesen Székely Albert könyv- és papírkereskedése Nagykörsön, Piac-tér.



Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagykörsön város és vidéke közönségét, hogy Kertész Gyula úr házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércpokorsókból, ternő és bársónnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból valamint a legdiszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdiszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércpokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkozsímat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON.

rőfős kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkbán!

A temetéshez gyászkozsímit és lovat ingyen adok!

Nagykörsön ma egyedüli kartelen kivülitemetkezés

Csak egy nap! **Apolló mozi** csak egy nap!

A városi szálloda színháztermében.
Vasárnap. 1916. június 25-én. Vasárnap.

A fátyol táncosnő.

Kitünő vigjáték 4 felvonásban. A főszerepben a világhírű meztelen táncosnő: **ADARÉE VIL-LÁNY**. Soha nem látott alkotása a filmművészetnek.

Női sátán. Szenzációs dráma 4 felvonásban. ::

„MESSTER“: Hét legújabb háborus hirodó.

Helyárak: Páholy 5 személynre 1 kor. — Szégye 80 fill. hely 60. II. hely 40. III. hely 30 fill. Erkély közép 80. Erkély oldal 40 álló 20 fillér.

Az előadások kezdete d. u. 5., 7, és este 9 órakor.

Jegyek előre válthatók a városi kávéházban d. e. 9-12-ig és d. u. fél 3-6-ig

Weisz Jenő
tulajdonos.

Vasárnap. 1916. július 2-án. Vasárnap.

Móric, a csodamajom

A világ legkitünőbb vigjátéka.